

AB 231

45

ფურცლები

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ
контрольный
экземпляр

შალვა ნიკოლაი-ივა დადიანი

(ისტორიის უსურვილი ილიტერატურა უსურვილი რწმუნებული)

899.962.1092/00

ՕԲՅԱՏԵԼՅԱՆ
ԿՈՆՏՐՈԼՆԵՆ
ՅԵՐՈՒՆԵՐ

აზნის ასოვით შიქუვცია ჩიღმლა

შადვა ნიკოლაი-იშა ღარიანი

(45 შუქუსაგოი ისტანაგო უსაჩი
იღიგეჩაგუჩაგო უსაჩი რზ)

შალვა ნიკოლაევიჩ
დადიანი

(კ 45-ლეთი სცენიკოსი და ლიტერატურული
დეათელობი)

AB 231

ა. ბ. ლეონიძე

შალვა ნიკოლაი-იფა დადიანი

(45 შუქუსაბთი ისცინატი უსურაჲი
ილიტერატურატი უსურაჲი რუჲ)

შალვა ნიკოლაი-იფა დადიანი დიიტ მაი მზა 8 (21) 1874 შუქუსაბზ, უსყანტიი აამთაბზ აფხდაგულარა ზმაზ აპუბლიცისტ, ჟილარ რუს ნყუზგოზ ნიკოლაი მარისლაიფა დადიანი ითააციარაქსუ. ნიკოლაი დადიანი დშუზხუკებნატი ლულუალა იხზ რულაირხუხდან, დრუდჰიალან აპროგრესსტი აქრთტი ინტელიგენცია, ურთ რყენტი ირეიდმაქუაბ: აკაკა წერეთელი, ილია

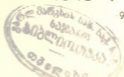
კავკავადე, გარგდ წერეთელი, ეგან მარბელი უბას ეგაღრთგაღ.

შალვა ნიკოლაი-იფა იან—ლი-
დია ანტონ-იფა (წულუკიდე) აკულ-
ტურა ზმაზ, წარა ბზია ზმაზ ფჰიე-
სუნ.

უსყანტი იამთაზ, აშკოლქუა
აჰიენტქარ იპოლიტიკა ამჰაფგარეი,
აჩუნუა რაადარეი იზლარბკზბალა,
აშიყუკვ იაბ ნიკოლაი, ილშოზბ
ზეგაღ ყაიწეიტ იფა შალვა ავნე
აწარა ირწარაზ. ზგუეილზბრა ბზიაზ
აჰკუნ, ირაციანე აამთა იხიგჰეიტ
იაბ იბიბლიოტეკაჰჰ. უი, ალიტე-
რატურა უსახა ირლასნე იწშჰკ
ციეიტ. 12 შჰქუსა ანიხეწუაზ, 1886
შჰქუსაზ შალვა ითიყუეიტ ნაპე-
ლა ივნე ავნატი ჟჰურნალ „მოზარ-
დი“, იზაიგუაძაზ ივზცია: მიხა
ცხაკაია, დუტუ მეგრელი, იაჰიშა
მარია მადიანი უბას ეგაღრთგაღ
ალახუნე.

უი აამთაბჟ შალვა იჩორღიცი
ლონ (აუს რბიუნან) ავნატი სპე-
ტაკლქუა. აქკუნ ახუცრა დუ იბზ-
ნაჟიტ, 90-ტიი აშოქუსქუა რაან
ქერთიზლან იააბ აკტიორ ბბია
ერნესტო როსსი იქუგვლარა. ჭევე-
რალ მზა 2 აბჟ 1893 შოქუსან,
ქუთეშტიი ასცენაქჟ არეჟოისსორ
კეტე მესხი იბზოურალა იქურგ-
ლაბ აპიესა „მარგარცა გოტიე“
აყნჟ აუბ შალვა რათხდადა დანჟქუ-
გვლა. არი აკტიორ-ქჟა დაარადა
პატუ იქუწანჟ იფვლჟეიტ აკადჟხმ.
იარა აბრი იავდაძბიტ იათხდაყა
იფეიფშოზბ აბზიარა. შალვა იბჟ ააი-
რფშოიტ, ასცენა ცქმაწიყდა დშოა-
ნაალობადა. შალვა იაბ დაარადა
დიცხრააუნან, ატეატრალტი ყაზარა
ამვალა აუს იულარც აბჟ.

უსყანტიი აამთაბჟ, ორიგინალტი
რეპერტუარ აყამზარა აქერთტი ტე-
ატრ აბჟარა, აქჟიარა ლულუალა

ეიწანარხონ. შალვა ზფსადგაძლე
აკულტურეი ასცენეი მცხუ ბზია
იზბოზ, არი აგხა იყაზ გუათანე,
დალაგაეიტ, აქრთუა ფსთაზარა
იალხნე აპიესაქუა რეკრა. იპიესა-
ქუა შოთეწეზ ეიფშოწიყა დაარაძა
ირეიგურღმანე რხე იადღრხუო ია-
ლაგაეიტ.

ქრთტილან ასოვეტ მჩე ანშაქუ-
გლა აშთანხ, შალვა დადიანი ირ-
ბეეიტ აქრთტი სცენა პიესა ბზია-
ლა: „ნინოშვილის გურია“, „ჩატე-
ხილი ხიდი“, „კაკალ გულში“ უბას
ეგაღრთგაღ რელა. ზეგაღ უაჰე იაა-
რელიკაარტი იყოუპ, იარა იპიესა
„ნაპერწკლიდან“ (ისკრა აყენტი),
აკეზა ლ. პ. ბერია „აახეწ კაკაბ-
ტი იბოლშოევიკტი ორგანიზაცია-
ქუა რთოურეზ აბწაატოე“ ჰია აშიყუ
ბზიაძა იიკეზ იახჰიაანე იყაიწაბ.
არი აპიესაქოე ეილერკკა იაარ-
ფშოუპ, აჟილარქუა რვოჟოდ დუ

ავება სტალინ 1902 შოქუსაზე ბა-
თუმ აქალაქე აყნ ლენინტი-ისკ-
როვტი ამვალა, რაფხადა ასოციალ-
დემოკრატტი ორგანიზაციაქუა ან-
შაქუირგვლაბტი იუსურა.

შალვა რეჟისსორს აუსურა და-
ლაგვიტი 1907 შოქუსა ინდრკნე.
იარა უბასყან ქუთეშტი ატეატრ
ასცენაქუ რაფხადა იქუირგვლტ
აპიესა „ლევან ეგანაძე“ კუც ავრა
იალაგაბ შ. ნატიძე იიკვზ. იარა
უბრი ინაქურცვაკნე იქუირგვლტ
ირაციანე აპიესაქუა ეგაჯრთ ავ-
ტორციას იზმაქუაზგაჯ. იარა უბას
იქუირგვლტ იხატი პიესაქუაგაჯ
„ვარამი“, „შენი კირიმე“ უჭია უბას
ეგაჯრთგაჯ. რეჟისსორს აუს ანაჯნ-
ძეიუაზ იქუირგვლტ ზნდა 105 პიესა.

შალვა დადიანი 1923 შოქუსა-
ნდა აკტიორს აუს იუან. უი აამთა-
ზე დქუგვლტ 200-ნტი, უი ანფხა-
ძარა აყნტი ინეიგვიტი რროლქუა

აპიესა „აფსახრა“ აყნე კოროლ ლიტერატურა ბეგი, „აფსადგელ“ აყნე სუმბატავა-იუჟინა, სიმონ ლეონიძე უბას ეგაჯროთგაძე.

შალვა დადიანი 1911 შოჯქუსაბე ეიქორიკააიტ ბათემ, ეითაწუა ატე-ატრ. უაყა ეიდნაკლოზ აგუფ იმანე ქერთტიელა ზეგაძე დახესტ, ნას-გაძე ნოვოროსიისკ, ბაქუა უჰია უბას ეგაჯროთ აქალაქაქუა აკერ რყენგაძე დეყან აუსუცია დეზლანართხმა-ბალა.

შალვა დადიანი, ზეგაძე რათხმაძა ქერთტიელატი აყაბარატი ორგანი-ზაციაქუა რემაწზურა იალაგაბ, იშა-ქუბერგელაბ აძიჰია დეფხმაძოუბ.

1917 შოჯქუსაბე, ჭევერალტი არე-ვოლიუცია აშთახე შალვა ეიქორი-კააიტ ქერთტიელან „აკტიორცია რეიდგელა“. იარა უბრი ხანტიავეს-გაძე დამან „აყაბარატი უსზუცია რეიდგელა“ ეიქორიკაახანაძა.

ქრთტიულან ასოვეტ მჩე შუა
აშაქუგგლაწიყდაბ ინარკნე, შალვა
დადიანი ქრთტიულატიი ქილარ
რკომისსარიატ აწარა უსაბე ატეა-
ტრტი ყუშუა ეიჰაბეს დართოიტ.
1924 შოქუსაბე ქილარ რკომისსა-
რიატ აწარა უსაბე დდოქუნაწოიტ
მოსკვაყა. უაყა იარა იბზოურალა
ეიქოშრკააუეიტ აქრთტი კულტურა
ავნე, აქრთტი კულტურეი, აყაბარეი
რზრთბაარეი რშაქურლულუარეი ირ-
ზკნე. ნასგდე უი აამთაბე, დადიანი მო-
სკვატიი ასტუდია ვახტანგ მქედლი-
შვილი იხმდ ბხეუ ანაპხგარა აითონ.
უი ინაპხგარა ბზიალა, ასტუდია ია-
აძეიტ აქრთტი სცენაბე იმაქვემკუა
არეყოისსორცია ბზიაძაქუა.

1923 შოქუსაბე ქრთტიულან იმ-
ვაფერგოეიტ, შალვა ისცენატი უსუ-
რა 30 შოქუსა ახეწრა ახმძალა
იიუბილეი. ხმძესგდე ირთეიტ ქილარ
რარტისტ ჰია.

შალვა დადიანი, იაკტიორრფი, ირეჟოისსორრფი, იდრამატურგრეი
რელა მაცარა აკუმ ჟილარა დღბ-
ლარდღრუა, უი დღრდღრუეიტ „სამ-
სონის თმები“, „ტყვე“, „ჯადო“
უბას ეგდრთ აჟია-ეინრაალაქუეი,
აპოვესტქუეი, ათოურღბტი რომან-
ქუეი იივქუაბ რელაგდ.

ლემკაალა იგუათატოუპ უი ირო-
მან „უბედური რუსი“ ჰია ხეს იბ-
მოუ, ქერთტიოლან რუსთაველი იაა-
მთაბჟ „ახტი შიგ-შოჯქუსა“ აან იყაბ,
იმვაფესუაბ ზეგდ ახმარბოუ. არი
არომან, ავტორ აუს აბიუან 1916
შოჯქუსა ინარკნ 1925 შოჯქუსანდა.
„უბედური რუსი“—აქერთტი ლი-
ტერატურაქო ათფ რაცია ბწაბ-
კოუა, რაფხმადტი ითოურღბტი
რომან დუქუა აკჟ ჰია იფხმადოუპ.

ავბატტი ათოურღბტი რომან „ურ-
დუმი“ აფხმადტი ახუთა იაარლას-
ნე ითწრანე იყოლ იაჰიოიტ, 1857

შოქუსაბზე აგერტილან ანხავე
ქილარ რაციავნე იზლახუნე აძეო-
ნაწა უტუ მიქავა ხადას დეზმანე
აილაკენტრა დუ იყალაბ ატიო ეი-
ლერკკა.

აწეხუტიანტიი აამთაბე შალვა
აუს ეითაბიუიტი კოტე მესხი იპიესა
„რუსთაველი“ ჰია ხეძეს იზმოუ. უი
ქიატურტიი ატეატრ ასცენაქო
იქუდღრგლტ. ეიუეიტომ აბეზშია-
ქუა რელა „მოლა ნასრედინა“ ირა-
ციაძანე აქიაბექუა იახჰიააბ დაბეძე-
რუნე, შალვა ივიტ აკომედია იარა
ანხე მფსახკუა. უი აკომედია უაქო
მუზიკალა არხთიარა იაქოუპ. იაა-
რლასნე იქურგულახოიტ მოსკვატიი
აოპერატი ტეატრ აყნე.

უაქო, აშიყუკვე იგუ ითოუპ იკერც
აპიესა ქოცი, არომანი ასოვეტი
პატრიოტიზმ აბე.

სსსრ ირეიჰაძოუ ასოვეტახე აღხ-
რაქუა რაან, შალვა დადიანი და-

ლერხტ დეპუტატს. უი, აშიყუკვი
 იმჩ არქუცტ, იმჩ არლულუერ
 ფხდაყა ავმთაქუა რერქოიარაზ.

აბასოლუბ იშუკყო იაარკდაქუნე,
 შალვა ნიკოლაი-იფა დადიანი იუს-
 უმთეი იფსთაზარეი რტიე.

ეითეიგუეი რ. აუზა.

NB 251

არედუკტორ ლ. კუწვი.
 ატერედუკტორ ვ. კიწრ.
 თაყზუზუქუე აკორეკტორ ვ. კაპანაძე-შა.

აკედენარაზ ირუთოლ 24/1 1939 შო. აკედენა აარზარაზ ანაპე
 აწავუბ 27/1 1939 შო. აკე. აბ. 60x94, 1 კელ. ბლა. უ. კელ. ბლა.
 აწე 12800 ღერ. ახაკაზ № 445. ატირაფა 1100. აფლიტ № 50.

აფქონთშეფუთეღერთა ატიპოგრაფია, აყუა, აულ. ლენინ იხად ზეუ, № 6

ახუ 25 კაპ.

5169/37

**შალვა Николаевич
ДАДАНИ**
(к 45-летию сценической и
литературной деятельности)